

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

معاونت تحقیقات و فناوری

کتابخانه مرکزی

آئین نامه استفاده از منابع الکترونیکی

۱- اهداف و ضرورت

استفاده از محمل‌های جدید اطلاعاتی نظیر منابع الکترونیکی یکی از متداول‌ترین راه‌های دستیابی به اطلاعات علمی جدید است. بدنبال اضافه شدن این نوع منابع به مجموعه کتابخانه‌ها، سیاست‌های کلی، برنامه‌ها و اهداف کتابخانه‌ها نیز دستخوش تغییراتی شده است. بدلیل تفاوت‌های ساختاری منابع الکترونیکی و مجموعه‌های سنتی و متداول در کتابخانه‌ها، لازم است چارچوب کلی ارائه خدمات مربوط به این منابع تعیین و تدوین گردد. آیین‌نامه حاضر با هدف بهبود ارائه خدمات مربوط به استفاده از منابع الکترونیکی تدوین شده است.

۲- تعاریف آیین‌نامه

منبع الکترونیکی:

منظور از منبع الکترونیکی در این آیین‌نامه، انواع مختلف منابع اطلاعاتی اعم از کتاب، مجله، پایان‌نامه، تصویر، فایل صوتی، فایل ویدئویی و ... است که بصورت دسترسی از راه دور قابل استفاده می‌باشد.

مجموعه الکترونیکی:

منظور از مجموعه‌های الکترونیکی، پایگاه‌های ارائه‌دهنده منابع الکترونیکی شامل تعداد مختلفی از انواع منابع الکترونیکی موجود در زمینه‌های مختلف پزشکی و پیراپزشکی می‌باشد که از طریق ناشران و یا شرکت‌های تولیدکننده مجموعه‌های الکترونیکی ارائه شده و در اختیار کاربران قرار دارند.

کاربران دانشگاه:

منظور از کاربران دانشگاه، کلیه افراد حقیقی و حقوقی دارای رابطه شغلی با دانشگاه علوم پزشکی اصفهان است به نحوی که این افراد قادر باشند با استفاده از یکی از روش‌های دسترسی به شبکه اینترنت دانشگاه، از منابع موجود در آن استفاده نمایند.

استفاده از منابع الکترونیکی:

منظور امکان عضویت، انجام عملیات جستجو، مشاهده جزئیات اطلاعات منابع الکترونیکی، دریافت متن کامل منابع الکترونیکی موجود در مجموعه‌های الکترونیکی دانشگاه است.

پورتال‌های منابع الکترونیکی

منظور از پورتال‌های منابع الکترونیکی، وب‌سایت‌هایی است که کاربران دانشگاه می‌توانند از طریق ثبت نام و درخواست عضویت در آنها، پس از تأیید مسئولین مربوطه، به مجموعه‌ها و منابع الکترونیکی دانشگاه در خارج از پردیس و شبکه داخلی دسترسی داشته باشند.

منابع الکترونیکی پیوسته:

منظور آندسته از منابع الکترونیکی است که از طریق وب‌سایتها و پورتال‌های ناشران مختلف بصورت اشتراکی در دسترس کاربران دانشگاه قرار دارند و محتوای آنها مرتباً توسط ناشران مربوطه بروز رسانی شده و شرایط استفاده از آنها بر اساس توافق فیما بین دانشگاه و ناشر تعیین می‌شود.

منابع الکترونیکی غیر پیوسته :

منظور آندسته از منابعی هستند که بصورت انفرادی تهیه شده و مالکیت آنها در اختیار دانشگاه قرار دارد و در فواصل زمانی منقطع بروز رسانی می شوند . مدیریت و ارائه خدمات مربوط به این منابع از طریق سرویس دهنده های موجود در دانشگاه انجام می شود .

۳- روشهای دسترسی و استفاده از منابع الکترونیکی :

انواع روشهایی که تاکنون برای استفاده از منابع الکترونیکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان مورد استفاده قرار گرفته اند بشرح زیر می باشند :

۱-۳- دریافت و استفاده از اکانت های *dial up* دانشگاه

۲-۳- دریافت و استفاده از اکانت های *vpn* دانشگاه

۳-۳- عضویت و دریافت نام کاربری و کلمه عبور در پورتال *inlm.org*

۴-۳- عضویت و دریافت نام کاربری و کلمه عبور در پورتال *pmdr.hbi.ir*

۵-۳- استفاده از منابع الکترونیکی موجود در شبکه اینترنت بصورت آفلاین

۴- دریافت اکانت *dial up* :

۱-۴- افراد زیر قادر به استفاده از خدمات اینترنت *dial up* خواهند بود :

- اعضای محترم هیات علمی (رسمی ، پیمانی ، قراردادی ، و ضریب *K*)
- کلیه پرسنل شاغل در بخشهای مختلف دانشگاه
- دانشجویان تحصیلات تکمیلی (دستیاران ، دانشجویان دوره *PH.D* ، دانشجویان کارشناسی ارشد)

۲-۴- برای دریافت خدمات اینترنت *dial up* لازم است متقاضیان از طریق مدیریت آمار و اطلاع رسانی دانشگاه اقدام نمایند .

۳-۴- استفاده از اکانت های *Dial up* مستلزم درخواست کاربران از بخش مدیریت آمار و اطلاع رسانی دانشگاه خواهد بود

۴-۴- استفاده از این امکان مستلزم پرداخت هزینه تعریف شده بر اساس دوره اشتراک خواهد بود .

۵- دریافت اکانت *VPN* :

۱-۵- افراد زیر قادر به استفاده از خدمات *VPN* خواهند بود :

- اعضای محترم هیات علمی (رسمی ، پیمانی ، قراردادی ، و ضریب *K*)
- کلیه پرسنل شاغل در بخشهای مختلف دانشگاه
- کلیه دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشگاه

۲-۵- برای دریافت خدمات اینترنت *VPN* لازم است متقاضیان از طریق مدیریت آمار و اطلاع رسانی دانشگاه اقدام نمایند .

۳-۵- استفاده از اکانت *VPN* و محدودیتهای موجود (زمان و حجم دانلود) در استفاده از آن ، تابع شرایط تعریف شده از سوی

مدیریت آمار و اطلاع رسانی دانشگاه خواهد بود و میزان استفاده از این اکانت در خارج از دانشگاه از کل اعتبار کاربر کسر

خواهد گردید .

۴-۵- در صورت استفاده از اکانت *VPN* کاربران نیازی به استفاده از سایر روشهای دسترسی به منابع الکترونیکی نخواهند داشت .

۶- عضویت و دریافت نام کاربری و کلمه عبور در پورتال INLM

- ۱-۶- مراحل ثبت نام و فعالسازی اکانت در پورتال *INLM* بشرح زیر می باشد :
 - ۱-۱-۶- مراجعه به سایت *inlm.org*
 - ۲-۱-۶- تکمیل فرم ثبت نام و انتخاب نام کاربری و کلمه عبور دلخواه
 - ۳-۱-۶- تأیید مدیر کتابخانه دیجیتال و فعال شدن اکانت ایجاد شده
 - ۴-۱-۶- ارسال ایمیل به فرد متقاضی و اعلام فعالسازی و افزایش سطح دسترسی وی جهت استفاده از منابع الکترونیکی در خارج از دانشگاه
- ۲-۶- اکانت‌های صادر شده از پورتال *INLM* فاقد محدودیت در زمان و حجم استفاده از منابع الکترونیکی می باشند .
- ۳-۶- امکان استفاده از پورتال *INLM* بر اساس شرایط توافق وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و یا دانشگاه با شرکت ارائه دهنده خدمات این پورتال می باشد و در صورت قطع اشتراک ، امکان دسترسی کاربران وجود نخواهد داشت .
- ۴-۶- در صورت استفاده از اکانت *INLM* کاربران نیازی به استفاده از سایر روشهای دسترسی به منابع الکترونیکی نخواهند داشت .

۷- عضویت و دریافت نام کاربری و کلمه عبور در پورتال PMDR

- ۱-۷- مراحل ثبت نام و فعالسازی اکانت در پورتال *PMDR* بشرح زیر می باشد :
 - ۱-۱-۷- مراجعه به سایت *pmdr.hbi.ir*
 - ۲-۱-۷- تکمیل فرم ثبت نام و انتخاب نام کاربری دلخواه
 - ۳-۱-۷- تأیید مدیر کتابخانه دیجیتال و فعال شدن اکانت ایجاد شده
 - ۴-۱-۷- ارسال ایمیل حاوی کد فعالسازی و اعلام فعالسازی و افزایش سطح دسترسی جهت استفاده از منابع الکترونیکی در بیرون دانشگاه به فرد متقاضی
 - ۵-۱-۷- تغییر کد فعالسازی به کلمه عبور دلخواه توسط کاربر
- ۲-۷- اکانت‌های صادر شده از پورتال *INLM* فاقد محدودیت در زمان و حجم استفاده از منابع الکترونیکی می باشند .
- ۳-۷- در صورت استفاده از اکانت *PMDR* کاربران نیازی به استفاده از سایر روشهای دسترسی به منابع الکترونیکی نخواهند داشت .
- ۴-۷- امکان استفاده از پورتال *PMDR* بر اساس شرایط توافق وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و یا دانشگاه با شرکت ارائه دهنده خدمات این پورتال می باشد و در صورت قطع اشتراک ، امکان دسترسی کاربران وجود نخواهد داشت .

۸- استفاده از منابع الکترونیکی موجود در شبکه اینترانت بصورت آفلاین

- ۱-۸- کلیه کاربران دانشگاه می توانند بدون اتصال به اینترنت از منابع موجود در شبکه اینترانت دانشگاه استفاده نمایند . این منابع بصورت غیر پیوسته و بر روی سرورهای موجود در کتابخانه مرکزی در دسترس افراد قرار دارد .
- ۲-۸- استفاده از منابع الکترونیکی غیر پیوسته موجود در شبکه اینترانت دانشگاه فاقد محدودیت زمان و حجم منابع دریافتی می باشد .

۹- شرایط دسترسی به منابع الکترونیکی :

- ۹-۱- بر اساس توافق فی مابین دانشگاه و ناشران ، دانلود سیستماتیک (دانلود کل یک کتاب یا همه مقالات یک شماره از یک مجله در یک زمان مشخص) توسط کاربران ممنوع می باشد .
- ۹-۲- مسئولیت حفظ و نگهداری اکانتهای ایجاد شده جهت کاربران بر عهده ایشان می باشد . لذا در صورت سوء استفاده از این اکانتها ، مسئولیت سوء استفاده بر عهده کاربر می باشد .
- ۹-۳- اکانتهای ایجاد شده جهت استفاده از منابع الکترونیکی صرفا تسهیل کننده روش دسترسی به منابع می باشند و سطح دسترسی به منابع الکترونیکی (نظیر تعداد منابع یا بازه زمانی دسترسی به آرشیو مطالب یک منبع الکترونیکی) تابع قرارداد و نحوه اشتراک مجموعه های الکترونیکی است . لذا در صورتیکه با وجود استفاده از اکانت شخصی کاربر ، برای دسترسی به یک منبع الکترونیکی خاص از کاربر نام کاربری و کلمه عبور درخواست شود ، منبع مذکور تحت اشتراک دانشگاه قرار ندارد .
- ۹-۴- کاربران در صورت تمایل به استفاده از امکانات بیشتر در هر یک از مجموعه های الکترونیکی می توانند در این پایگاهها ثبت نام کرده و برای خود اکانت شخصی ایجاد نمایند .